

Tantárgy neve: A film antropológiája The anthropology of film	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN521 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Bán András egyetemi docens	
Javasolt félév: BA 5. szemeszter, őszi	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus alaptémája a mozgóképes dokumentációk és kreatív filmek befogadásának, értékelésének elemzéstechnikája. Megmutatja ezen technikák alkalmazását a jelenkutatásban, fókuszálva a mozgásban rögzítés specifikumaira, a felvételek és a szerkesztés-vágás módszereire, az ebből adódó filmidő mibenlétére, a hitelesség és a filmkészítés etikai alapelveire, a kérdezőtechnikára, s a kutató-rendező személyes indíttatására mint meghatározó tényezőre. A rendelkezésre álló idézet-példák között a dokumentumfilmzés klasszikusai éppúgy megidéződnek, mint az aktuális tévéadásokban napi rendszerességgel szereplő dokumentumok, vagy a fikciós filmekben felbukkanó valóság-interpretációk.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A film formanyelve 2. Befogadói pozíciók és gyakorlatok 3. Antropológia és film 4. A film mint az antropológia forrása és módszere 5. Néprajzi film 6. Etnográfiai film 7. A dokumentumfilm 8. A dokumentumfilm műfajai 9. A propagandafilm 10. A „hagyományos” média antropológiája 11. Új médiatípusok, film, antropológia 12. A film szerepe az antropológiai kutatásban 13. Témák és toposzok az antropológiai filmezésben 14. Összefoglalás 	
Félévközi számonkérés módja:	
Értékelése: Kollokvium	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Balázs Béla 1984: A film szelleme. In uő: A látható ember. Budapest: Gondolat, 146-204</p> <p>Csákvári József – Malinák Judit 1998: Médiagalaxis. Budapest: Szimbiózis, 171-200.</p> <p>Durszt György – Kovács Sándor – Pörös Géza szerk. 1981: Beszélgetések a dokumentumfilmről. Budapest. Népművelési Intézet</p> <p>Horányi Özséb szerk. 1977: Montázs. Budapest: Tömegkommunikációs Kutatóközpont, 209-220.</p> <p>Borisz Kazanszkij 1977: A film természete. In Kenedi János szerk.: A film és a többi művészet. Budapest: Gondolat, 462-509</p> <p>Jay Ruby 2000: Picturing Culture. Explorations of Film and Anthropology. Chicago: University of Chicago Press</p> <p>Andrej Tarkovszkij 1998: A megörökített idő. Budapest: Osiri.</p> <p>Kristin Thompson – David Bordwell 2007: A film története. Budapest: Palatinus</p>	

Ajánlott irodalom:

Marcus Banks – Howard Morphy szerk. 1997: *Rethinking Visual Anthropology*. New Haven – London: Yale University Press

Anna Grimshaw – Amanda Ravetz 2009: *Observational Cinema. Anthropology, Film, and the Exploration of Social Life*. Bloomington: Indiana University Press

Karl G. Heider 2007: *Ethnographic Film*. Austin: University of Texas Press

David MacDougall 1998: *Transcultural Cinema*. Princeton University Press

Dan Marks 1995: *Ethnography and Ethnographic Film. From Flaherty to Asch and After*. *American Anthropologist* 97 (2): 339-347.

Sarah Pink 2006: *Working Images. Visual Research and Representation in Ethnography*. London: Routledge

Tantárgy neve: Kommunikációs tréning Communication training	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN522 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dobák Judit egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: BA 5. szemeszter, ősz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tantárgy célja a kulturális antropológia – a gyakorló antropológus – terepmunkájára fókuszál. A tárgy épít a Kommunikáció elmélet és a Konfliktuskezelés kurzusokra. A tárgy célja a hallgatók terepmunkán történő kommunikációjának segítése, a terepi tapasztalat szenzitívebbé tétele, és a sikeres szakmai kommunikáció.</p> <p>A hallgatók a félév során filmet készítenek egy általuk választott témában, ahol az interjúkészítést és a rögzítést is maguk végzik. Feladatuk a film bemutatása, az interjúhelyzet kommunikációs helyzeteinek elemzése.</p> <p>A félév során a hallgatók tréningfeladatokon keresztül aktív szituációs helyzetekben, játékos formában gyakorolják a kommunikációs helyzetek megoldásait.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunikációs alapjai, fogalmak, kommunikációs modellek. 2. A kommunikáció funkciói és típusai 3. Térhasználat egyetemes és kultúrafüggő összefüggései, proxemika. 4. Verbális kommunikáció 5. Nonverbális kommunikáció (vokális jelek, tekintet, mimika, gesztusok, testtartás, térközszabályozás, emblémák, kulturális szignálok, kronémika) 6. Interkulturális kommunikáció 7. Rögzítési módok terepen, ezek kommunikációs sajátosságai, a kutató aktív-passzív viszonyának elemzése 8. Kommunikációs helyzetek terepmunka során. 9-13. Filmek bemutatása, a hallgatók szóbeli referátumai 14. A prezentáció és a szakmai kommunikáció 	
<p>Félévközi számonkérés módja:</p> <p>Interjú készítése és mozgóképes rögzítése, ennek 10-30 perces vágott részletének bemutatása az órán. A feladatot a hallgatóknak párban kell elvégezniük. A feladat célja az interjúhelyzetek kommunikációs felületének elemzése résztvevőként a terepmunkát modellálva.</p> <p>Órai aktivitás, adekvát fogalmak használata, szóbeli referátum vállalása. A dramatikus, tréning helyzetekben való aktív részvétel, a szituációs játékok elemzésében mutatott aktív, értelmező hozzáállás, fotó és filmrészlet Kommunikációs helyzeteinek felismerése.</p>	
<p>Értékelése:</p> <p>Teljesítmény értékelésének aránya: filmrészlet bemutatása, és ezen keresztül kommunikációs helyzetek elemzése órai szóbeli beszámoló formájában 50%, órai aktivitás 50%.</p> <p>Ötfokozatú értékelés.</p> <p>5: 90%</p> <p>4: 80 %</p> <p>3: 70 %</p> <p>2: 60%</p> <p>1: <60%</p>	
Kötelező irodalom:	

Dean C. Barnlund 2000: A kommunikáció tranzakciós modellje. In Horányi Özséb szerk.:
Kommunikáció I. Budapest, General Press, 26-43.

Buda Béla – László János 1981: Beszéd a szavak mögött. Budapest, Tömegkommunikációs
Kutatóközpont.

Charlotte Aull Davies 2008: Reflexive ethnography: a guide to researching selves and others.
London; New York: Routledge

Roger Ficher – William Ury – Bruce Patton 1997: A sikeres tárgyalás alapjai. Budapest:
Bagolyvár

Desmond Morris 1989: A csupasz majom. Budapest, Európa

Mancur Olson 1997: A kollektív cselekvés logikája. Budapest: Osiris

Pléh Csaba – Siklaci István – Terestyéni Tamás 2001: Nyelv- kommunikáció-cselekvés.
Budapest : Osiris

Ajánlott irodalom:

Buda Béla 1978: Az empátia-a beleélés lélektana. Budapest: Gondolat

Eric Berne 1987: Emberi játszmák. Budapest: Gondolat

Liang Morita 2012: English and Intercultural Interaction in the Internationalisation of a
Japanese University. Journal of Intercultural Communication, Issue 30, November
2012. <http://www.immi.se/intercultural/>

Allan Pease 2000: Testbeszéd. Budapest: Park

Warren Weaver 2000: A kommunikáció matematikai modellje. In Horányi Özséb szerk.:
Kommunikáció I. Budapest: General Press, 17-26.

Tantárgy neve: A nemzeti kultúra antropológiája The anthropology of national culture	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN541 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Ilyés Zoltán egyetemi docens	
Javasolt félév: BA 5. szemeszter, ősz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tantárgy célja a nép – nemzet – kultúra fogalmak összekapcsolódásának, a nemzetképek kialakulásának megismerése a 18-20. század európai műveltségében, kiemelten a magyar művelődéstörténetben és a szomszéd népek nemzetépítésében. Foglalkozik a népi kultúra felfedezésének megnyilvánulásaival, a népköltészet, a háziipar, a népművészet nemzeti kultúrába való beillesztésének sajátosságaival. Vizsgálja a nemzeti szimbólumok, nemzeti mítoszok, nemzeti sztereotípiák kialakulását, szerepüket az egyes népek egymásról alkotott képében, a nemzeti emlékezet- és történetpolitikákban, a hétköznapi nacionalizmus színterein, az identitástudatban és a turizmusban.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A népi kultúra értelmezései 2. A népi/paraszti kultúra felfedezése a romantikában 3. A népdal – a népi kultúra szövegbázisnak megszerkesztési modelljei Közép- és Kelet-Európában 4. A népi/paraszti kultúra felhasználása a 19. századi nemzetépítésekben. 5. A hagyomány kitalálása – invention of tradition 6. Eredetmítoszok hun-szkíta eredettudat, lengyel nemesi szarmatizmus, szláv népek paraszti eredetmítoszai 7. Magyarok Kelet és Nyugat közt. A nemzettudat változó jelképei és súlypontjai 8. Nemzeti tájak, a tájak nemzetiesítése 9. Nemzeti emlékművek 10. Népi kultúra mint, szubkultúra és ellenkultúra. A népi kultúra 20-21. századi felhasználásai 11. Nemzeti szimbólumok, mítoszok, sztereotípiák I. Csehek, szlovákok 12. Nemzeti szimbólumok, mítoszok, sztereotípiák II. Szlovének, horvátok, szerbek 13. Nemzeti szimbólumok, mítoszok, sztereotípiák III. Románok 14. Nemzeti szimbólumok, mítoszok, sztereotípiák IV. Lengyelek 	
Félévközi számonkérés módja:	
Értékelése: Kollokvium	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Benedict Anderson 1989: Képzelt közösségek: megjegyzések a nacionalizmus eredetéről és terjedelméről. <i>Janus</i> VI/1: 3-28.</p> <p>Peter Burke 1991: A nép felfedezése. In uő: Népi kultúra a kora újkori Európában. Budapest: Századvég Kiadó – Hajnal István Kör, 17-38.</p> <p>Eric J. Hobsbawm 1987: Tömeges hagyomány-termelés: Európa 1870-1914. In Hofer Tamás – Niedermüller Péter szerk.: Hagyomány és hagyományalkotás. Budapest: MTA, Néprajzi Kutató Csoport, 127-197.</p> <p>Hofer Tamás 1991: Paraszti hagyományokból nemzeti szimbólumok – adalékok a magyar nemzeti műveltség történetéhez az utolsó száz évben. <i>Janus</i> VI/1: 39-47.</p> <p>Wolfgang Kaschuba 2004: A kezdetek. In uő: Bevezetés az európai etnológiába. Debrecen:</p>	

Csokonai, 21-37.

Orvar Lőfgren 1988: Gondolatok a nemzeti érzés kulturális szerveződéséről. In Hofer Tamás – Niedermüller Péter szerk.: Nemzeti kultúrák antropológiai nézetben. Kultúraelmélet és nemzeti kultúrák 2. Budapest: MTA, Néprajzi Kutató Csoport, 145-179.

Niedermüller Péter 1993: A nép és a népi kultúra: a szimbolikus értelmezés lehetőségei. In Fekete Éva szerk.: Múltunk jövője. Szabadelvűek a népi kultúráról. Budapest: T-Twinst, 47-62.

Sinkó Katalin 1989: Árpád kontra Szt. István. *Janus* VI/1

Ajánlott irodalom:

Hofer Tamás szerk. 1996: Magyarok Kelet és Nyugat közt. A nemzettudat változó jelképei. Budapest: Balassi

Hofer Tamás 1993: A "népi kultúra" haszna. In Fekete Éva szerk.: Múltunk jövője. Szabadelvűek a népi kultúráról. Budapest: T-Twins

Hermann Bausinger 1995: Népi kultúra a technika korszakában. Budapest: Osiris

Ilyés Zoltán 2010: Etnicitás és szimbolikus geográfia. A táj kisajátítása, különösen határvidékek, kontaktzónák esetén. In Feischmidt Margit szerk.: Etnicitás.

Különbségteremtő társadalom. Budapest: Gondolat – MTA Kisebbségkutató Intézet, 114-125.

Kósa László 1990: Paraszti polgárosulás és a népi kultúra táji megoszlása Magyarországon 1880-1920 . Debrecen /Studia folkloristica et ethnographica 27./

Tantárgy neve: Szakedolgozati szeminárium Thesis building seminar	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN523 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Ilyés Zoltán egyetemi docens	
Javasolt félév: BA 5. szemeszter, ősz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A szeminárium feladata, hogy a gyakorlatban hozzásegítse a hallgatókat szakdolgozatuk elkészítéséhez. A szeminárium során minden hallgató bemutatja témáját, eddigi kutatásait, szakirodalmi tájékozottságát és a már leforgatott anyagot. Ezt követően személyre szabottan meghatározásra kerülnek a még elvégzendő feladatok, a készülő munka szerkezeti váza, szakirodalmi és technikai hiányosságok, javaslat születik a szöveges melléklet tartalmára.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A tudományos írás kritériumai és műfajai. 2. Tanulmány, recenzió, annotáció. 3. A szakdolgozat formai és tartalmi követelményei, szerkezete, felépítése, tartalomjegyzéke. 4. Kutatási terv. Operacionalizálás, konceptualizálás. 5. Hipotézis, kulcsfogalmak. 6. Tájékozódás a könyvtárban: szakmai folyóiratok, kézikönyvek. 7. Tájékozódás a neten: adatbázisok, értékkritériumok. 8. Eredetiség, idézés, szerzői jog, plágium. 9. Bibliográfiai szabványok 10. Korábbi szakdolgozatok bírálata 11. Terepfeljegyzések, adatok feldolgozása, archiválása, beépítése a tanulmány szövegébe. 12. Elkészített interjúk leírása, szkriptelése, átírása, idézése, beillesztése a tanulmány gondolatmenetébe. 13. Vizuális források, filmek, fotók felhasználása, idézése. A szakdolgozat egyéb függelékei. 14. Összefoglalás. 	
<p>Félévközi számonkérés módja: A félév végi jegy az alábbi öt feladatra kapott részjegy átlaga és az órai aktivitás alapján kerül kiszámításra: Kutatási terv vagy részletes tartalomjegyzék min. 3-4 oldal . A szakdolgozathoz kapcsolódó húsz tételes annotált bibliográfia. Egy korábban a tanszéken már megvédett szakdolgozat bírálata A saját szakdolgozat bevezetése problematika, szakirodalmi áttekintés, hipotézis, felhasznált források, módszertan, várható eredmények . Egy teljes fejezet a szakdolgozathoz.</p>	
Értékelése:	
<p>Kötelező irodalom: Umberto Eco 1991: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Gondolat Gyurgyák János 2000: Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris Havasréti József 2006: Tudományos írásmű. H.n.: Bölcsész Konzorcium Héra Gábor – Ligeti György 2005: Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába. Budapest: Osiris Kovács Éva szerk. 2007: Közösségtanulmány. Módszertani jegyzet. Budapest: Néprajzi</p>	

Múzeum - PTE-BTK Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék

Steinar Kvale 2005: Az interjú. Bevezetés a kvalitatív kutatás interjútechnikáiba. Budapest: József Műhely

Jennifer Mason 2005: Kvalitatív kutatás. Budapest: József Műhely

N. Kovács Tímea szerk. 2004: A fordítás mint kulturális praxis. Pécs: Jelenkor

Szabó Katalin 1997: Kommunikáció felsőfokon. Hogyan írjunk, hogy megértsenek? Hogyan beszéljünk, hogy meghallgassanak? Budapest: Kossuth Kiadó

Ajánlott irodalom:

Tantárgy neve: Környezet és társadalom II. Environment and society II.	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN543 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Ilyés Zoltán egyetemi docens	
Javasolt félév: BA 5. szemeszter, ős	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus során a rurális környezetek tájtörténeti, környezettörténeti kutatásának elméletét, kutatási módszertanát tárjuk a hallgatóság elé. Az ökológiai antropológia szemléletéhez megalapozó módon kapcsolódó, a közép-európai régióban számos izgalmas esettanulmányt eredményező részdiszciplínák - történeti ökológia, történeti földrajz, környezettörténet, történeti kultúrföldrajz, archaeobotanika, etnogeobotanika – és alkalmazott szemléletű megközelítések – tájvédelem, kultúrtáj-védelem, alkalmazott történeti földrajz, örökségesítés/örökségmenedzsment – mellett a nemzeti tájak nemzetállami konstrukcióját, ideologizáló szimbolikus geográfiai percepcióját és turisztikai szempontú örökségesítését is bemutatjuk.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Történeti ökológia 2. Archaeobotanika 3. Etnogeobotanika 4. Történeti földrajz, alkalmazott történeti földrajz, tájvédelem 5. Környezettörténet, a szintézis lehetősége 6. Táj-történet a Kárpát-medencében I. Erdőtörvények, erdőgazdálkodás 7. Táj-történet a Kárpát-medencében II. Az erdőhasználatok hatása az erdők ökológiai állapotára 8. Táj-történet a Kárpát-medencében III. Ártéri gazdálkodás, 9. Táj-történet a Kárpát-medencében IV. Vízrendezések, folyószabályozás 10. Székely falutörvények és a természeti környezet 11. Nemzeti táj, szimbolikus geográfia 12. Kultúrtáji örökség, örökségesítés, emlékhely építés I. Káli-medence 13. Kultúrtáji örökség, örökségesítés, emlékhely építés II. Ópusztaszer 14. Ezoterikus, ősmagyar kultúrtáji örökségesítés, „szent táj” (pl. Pilis)	
Félévközi számonkérés módja: Írásos referátum	
Értékelése:	
Kötelező irodalom: Bartha Dénes 2000: Erdőterület-csökkenések, fafajváltozások a Kárpátmedencében. In R. Várkonyi Ágnes szerk.: Táj és történelem. Tanulmányok a történeti ökológia világából. Budapest: Osiris, 11-24. Bellon Tibor 2000: Ártéri gazdálkodás a Tiszai-Alföldön. In Sári Zsolt főszerk.: „A Tiszavölgy: fajtánk bölcsője” Ezer év a Tisza mentén. Szolnok: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága, 241-258. Bódi Jenő 2002: Kövek és képezetek. Az építészeti szimbolikus funkciói a Káli-medencében. In Fejős Zoltán – Szijártó Zsolt szerk.: Egy tér alakváltozásai. Esettanulmányok a Káli-medencéről. Budapest: Néprajzi Múzeum, 22-39. Frisnyák Sándor 1990: Magyarország történeti földrajza. Budapest: Tankönyvkiadó, 12-18., 92-101.	

- Gulyás Katalin 2000: Ármentesítés és szabályozás a Tisza völgyében. In Sári Zsolt főszerk.: „A Tiszavölgy: fajtánk bölcsője” Ezer év a Tisza mentén. Szolnok: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága, 215-240.
- Gyulai Ferenc 2001: Archaeobotanika. A kultúrnövények története a Kárpát-medencében a régészeti-növénytan vizsgálatok alapján. Budapest: Jászöveg Műhely, 8-28.
- Ilyés Zoltán 2001: Történeti földrajz – tájvédelem – tájtervezés. Alkalmazott történeti földrajzi megközelítés. In Dormány Gábor – Kovács Ferenc – Péti Márton – Rakonczi János szerk.: A földrajz eredményei az új évezred küszöbén. Magyar Földrajzi Konferencia. CD Kiadvány Szeged: Szegedi Tudományegyetem, Természetföldrajzi Tanszék. Internetes forrás: <http://geography.hu/mfk2001/cikkek/Ilyes.pdf>
- 2012: A facsonkolás hatása a lombkorona alakjára és a kultúrtáj mintázottságára – Recens példák Erdélyből. In Tóth Arnold szerk.: Néprajz – muzeológia. Tanulmányok a múzeumi tudományok köréből a 60 éves Viga Gyula tiszteletére. Miskolc: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság, Miskolci Egyetem BTK Történettudományi Intézet, 552-559.
- 2010: Etnicitás és szimbolikus geográfia. A táj kisajátítása, különösen határvidékek, kontaktzónák esetén. In Feischmidt Margit szerk.: Etnicitás. Különbségteremtő társadalom. Budapest: Gondolat – MTA Kisebbségkutató Intézet, 114-125.
- Ilyés Zoltán – Keményfi Róbert 2010: Geomorphologia esoterica. Szempontok a „mitoarcheologikus földrajz” értelmezéséhez. In Lóki József szerk.: Interdiszciplinaritás a természet- és társadalomtudományokban. Tiszteletkötet Szabó József geográfus professzor 70. születésnapjára. Debrecen: Debreceni Egyetem, Természetföldrajzi és Geoinformatikai Tanszék, 141-158.
- Imreh István 1993: A természeti környezet oltalmazása a székely rendtartásokban. In R. Várkonyi Ágnes – Kósa László szerk.: Európa híres kertje. Történeti ökológiai tanulmányok Magyarországról. Budapest: Orpheusz, 122-140.
- Keményfi Róbert 2008: „Kulturális hatóerőnk” mitikus történeti földrajzi háttere. A magyar Mezopotámia képzete. *Korall* 9 (31): 101–131.
- Kovács Ákos 2006: Árpád ünnep, Szent Istvánkor. Egy kultikus emlékhely genealógiája. In uő: A kitalált hagyomány. Pozsony: Kalligram, 13-113.
- Magyar Eszter 1993: Erdőgazdálkodás a 18. századi Magyarországon. In R. Várkonyi Ágnes – Kósa László szerk.: Európa híres kertje. Történeti ökológiai tanulmányok Magyarországról. Budapest: Orpheusz, 141-163.
- Oroszi Sándor 2000: Erdőgazdálkodás Erdélyben. In R. Várkonyi Ágnes szerk.: Táj és történelem. Tanulmányok a történeti ökológia világából. Budapest: Osiris, 33-48.
- R. Várkonyi Ágnes – Kósa László 1993: A legfiatalabb tudomány. In R. Várkonyi Ágnes – Kósa László szerk.: Európa híres kertje. Budapest: Orpheusz, 7-23.
- R. Várkonyi Ágnes 1993: Történeti ökológia és a művelődés története. In R. Várkonyi Ágnes – Kósa László szerk.: Európa híres kertje. Budapest: Orpheusz, 258-282.
- Rab János 1993: Az etnogeobotanika - mint történeti ökológiai segédtudomány. In R. Várkonyi Ágnes - Kósa László szerk.: Európa híres kertje. Történeti ökológiai tanulmányok Magyarországról. Budapest: Orpheusz, 223-257.
- Joachim Radkau 2000: A környezettörténet nyitott kérdései. *Korall* (Ősz): 62-73. Internetes forrás: <http://epa.oszk.hu/00400/00414/00001/pdf/jradkau.pdf>
- Szabó Péter 2009: Hagyományos erdőgazdálkodás a Kárpát-medencében. In Andrásfalvy Bertalan – Vargyas Gábor szerk.: Antropogén ökológiai változások a Kárpát-medencében. Budapest: PTE Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék, L'Harmattan, 129-144.
- Szijártó Zsolt 2002: Turizmus és regionalizmus a Káli-medencében. Egy kutatás

tapasztalatai. In Fejős Zoltán – Szijártó Zsolt szerk.: Egy tér alakváltozásai. Esettanulmányok a Káli-medencéről. Budapest: Néprajzi Múzeum, 7-21.

Ajánlott irodalom:

- Andrásfalvy Bertalan 1973: A Sárköz és a környező Duna-menti területek ősi ártéri gazdálkodása és vízhasználatai a szabályozás előtt. Budapest: VIZDOK
- Andrásfalvy Bertalan – Vargyas Gábor szerk. 2009: Antropogén ökológiai változások a Kárpát-medencében. A Kárpát-medence felszínének változása a földhasználat és az életmód változásának következtében. Budapest: PTE Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszál - L' Harmattan
- Bellon Tibor 2003: A Tisza néprajza. Ártéri gazdálkodás a tiszai Alföldön. Budapest: Timp
- J. W. Cole – E. R. Wolf 1974: The Hidden Frontier - ecology and ethnicity in an alpine valley. New York– London: Academic Press
- Fejős Zoltán – Szijártó Zsolt 2002: Egy tér alakváltozásai. Esettanulmányok a Káli-medencéről. Budapest: Néprajzi Múzeum
- Frisnyák Sándor 1990: Magyarország történeti földrajza. Budapest: Tankönyvkiadó
- Füleky György szerk. 1997: A táj változásai a Honfoglalás óta a Kárpát medencében. Gödöllő: Gödöllői Agrártudományi Egyetem MSZKI
- Füleky György szerk. 1999: A táj változásai a Kárpát-medencében. Gödöllő: Gödöllői Agrártudományi Egyetem
- 2000: A táj változásai a Kárpát-medencében a történeti események hatására. Budapest – Gödöllő: Kulturális Örökség igazgatósága – Szent István Egyetem
- 2002: A táj változásai a Kárpát-medencében. Az épített környezet változása. Gödöllő: Környezetkímélő Agrokémiáért Alapítvány – Szent István Egyetem
- 2004: A táj változásai a Kárpát-medencében. Víz a tájban. Gödöllő: Környezetkímélő Agrokémiáért Alapítvány, Gödöllő
- 2006: A táj változásai a Kárpát-medencében. Település a tájban. Gödöllő: Környezetkímélő Agrokémiáért Alapítvány
- Kovács Ákos 2006: A kitalált hagyomány. Pozsony: Kalligram
- R. Várkonyi Ágnes szerk. 2000: Táj és történelem. Tanulmányok a történeti ökológia világából. Budapest: Osiris
- Rab János 2001: Népi növényismeret a Gyergyói-medencében. Csíkszereda: Pallas – Akadémia Könyvkiadó
- Somogyi Sándor 1988: A magyar honfoglalás földrajzi környezete. *Magyar Tudomány* (11): 863-869.
- Tonk Sándor 2000: Táj és ember az erdélyi Mezőségen. In R. Várkonyi Ágnes szerk.: Táj és történelem. Tanulmányok a történeti ökológia világából. Budapest: Osiris, 142-155
- Viga Gyula 1989: Néhány megjegyzés a néprajz és a kulturális ökológia kapcsolatához. In: Herman Ottó Múzeum Közleményei, 26:115-119.

Tantárgy neve: Kutatásszervezési ismeretek Organizing research	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN621 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dobák Judit egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: BA 5. szemeszter, ősz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tantárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a társadalomkutatói projektszervezési alapokat, megtanulják az alapvető pályázási technikákat. A hallgatók a félév során betekintést nyerhetnek társadalomtudományi, vagy egyéb kulturális projektek kialakításába, szervezési tudnivalóiba, megismerkedhetnek alapvető pályázási formákkal. A félév során az elméleti alapokon túl gyakorlatban is kipróbálják egy-egy kutatási projekt kidolgozását, illetve pályázattá formálását. A tárgy szeretné kialakítani a hallgatókban azt a képességet, hogy kutatási ötleteiket, terveiket megvalósíthassák, ehhez megfelelő eszközöket találjanak, meg tudják teremteni a szükséges feltételeket munkáikhoz</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A társadalomtudományi projekt (tervezés, megvalósítás lépései, erőforrások, kivitelezés) 2. Általános pályázati tudnivalók 3. A pályázat előkészületei 4. Európai Unió pályázatok 5. Európai Unió oktatási és képzési programok lehetőségei a gazdasági szféra számára 6. Nemzeti Fejlesztési Hivatal 7. EU-s pályázatok hierarchiája 8. Magyarországi pályázatok 9. Pályázatok általános jellemzői (kuratórium, döntési mechanizmusok) 10. Pályázatírás 11. Önéletrajzírás 12. Forrásteremtés egyéb lehetőségei 13. Civil társadalom 14. Konkrét pályázatok megvitatása, referátumok 	
<p>Félévközi számonkérés módja:</p> <p>Az aláírás megszerzésének feltétele: rendszeres órára járás, zárthelyi feladat legalább elégséges szintű megírása.</p> <p>A jegyszerzés feltétele: írásbeli vizsga az előadás anyagából.</p> <p>Megajánlott jegyet szerezhethet az, aki a zárthelyit jeles eredménnyel teljesíti, és egy, az oktatóval egyeztetett pályázatot kidolgoz, és prezentál.</p>	
<p>Értékelése:</p> <p>Kötelező irodalom:</p> <p>Bakos I. 2001: Területfejlesztési stratégiák és programok tervezésének módszertana. Miskolc: Bótor</p> <p>Bartke I. szerk. 1995: Területfejlesztés. Budapest: ELTE, 1., 6., 12., 13. fejezetek</p> <p>Gyakorlati tudnivalók az Európai Unióról 2005: Budapest: Gazdasági és Közlekedési Minisztérium</p> <p>Horváth Gy. 1998: Régiók az Európai Unióban. <i>Európai Tükör</i> (III.): 4-23.</p> <p>Jobbágy V. 2001: A Strukturális Alapok menedzsmentje a 15 tagállamban. <i>Falu város régió</i></p>	

(8,9,10)

Kengyel Á. 2002: Az Európai Unió regionális politikája. Budapest: Aula

Kocziszky Gy. – Bakos I. 2004a: A Strukturális és Kohéziós Alapok felhasználásának tervezési és programozási alapjai. Miskolc

– 2004b: Forrásteremtés, pályázatírás, programmenedzselés. Miskolc

Rechnitzer J. 1998: Területi stratégiák. Budapest-Pécs: Dialóg Campus, III., IV. fejezetek

Aktuális pályázatíró elektronikus és nyomtatott kiadványok, pályázati kiírásokat összegyűjtő folyóiratok. (Pl.: Pályázatfigyelő, Sansz.)

Ajánlott irodalom:

Tantárgy neve: Szakmai gyakorlat I., II., III., IV. Professional training I., II., III., IV.	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN 532, BTKVN 533, BTKVN 534
	Tantárgyfelelős intézet: KVAI
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dobák Judit egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: BA 5. szemeszter, őszi	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét:	Számonkérés módja: Megfelelt / nem felelt meg
Kreditpont: tanegységekként 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A Szakmai gyakorlat célja, hogy a hallgatók már a tanulmányaik során kapcsolatba kerüljenek a munkaerőpiaci követelményekkel.</p> <p>BA II. évfolyamnak a szakmai gyakorlat a II. évet követő nyáron kötelező, elszámolása az őszi szemeszterben, utólagosan történik. Fontos, hogy a megszerzése más félévben nem lehetséges, így a nyár folyamán mindenképp teljesíteni kell. Tárgyfelvevél a harmadik tanév II. félévében szakmai gyakorlat II-II-IV. megnevezés alatt.</p> <p>A levelező tagozatos hallgatóknak lehetővé tesszük, hogy további szervezet is a gyakorlati hely legyen. Erről egyeztetni kell a szakmai gyakorlat vezető oktatóval kell.. Amennyiben a hallgató a meghirdetett listán kívüli intézményben kívánja tölteni a szakmai gyakorlatot, úgy a szervezet és a KVAI között együttműködési megállapodást kell kötni. Ennek mintáját a tanszéki weboldalon közzétesszük. de mielőtt ez aláírásra kerül, mindenképpen egyeztetni kell. Olyan intézményekkel lehetséges a szerződéskötés, amelyben a hallgató érdemi, és a szakhoz köthető munkát végezhet. Ez lehet költségvetési szerv, civil szervezet vagy piaci szereplő is, de fontos hogy ne térjen el lényegesen a képzésünk profiljától.</p> <p>Az egyes helyekkel kapcsolatos ügyintézés és egyeztetés lehetőség szerint minden év május 30-ig történjen meg.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <p>A szakmai gyakorlat időtartama: 3 hét (3x 5 x 8 munkaóra)</p> <p>A szakmai gyakorlatot csak olyan intézményben lehet teljesíteni, amellyel a KVAI-nak együttműködési szerződése van. Az elszámolás beszámolóval, és a fogadó szervezet által kiállított igazolással történik. (az igazolás és a szerződéstervezet az intézeti honlapról letölthető)</p> <p>A nyári szakmai gyakorlat helyszíneit a KVAI minden oktatási év második szemeszterében, szorgalmi időszakban meghirdeti. A hallgatók ezen helyekre jelentkezhetnek.</p>	
Félévközi számonkérés módja:	
Értékelése:	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Harvey Russell Bernard 2006: Research Methods in Anthropology. Qualitative and Quantitative Approaches. Rowman Altamira</p> <p>Antal Attila 2010: Környezetpolitikai tervezés és stratégiaalkotás helyi szinten. In Kákai László szerk.: 20 évesek az önkormányzatok. Születésnap, vagy halotti tor? Pécs, 395-412.</p> <p>Böhm Antal 2010: Az önkormányzatok és a helyi társadalom In Kákai László szerk.: 20 évesek az önkormányzatok. Születésnap, vagy halotti tor? Pécs, 27-31.</p> <p>Csáth Magdolna 2013: Tudás és versenyképesség. <i>Valóság</i> (1): 31-41.</p> <p>Józsa Zoltán 2011: Változó közigazgatás. Pécs: JATEPress</p>	
Ajánlott irodalom:	

Leslie A. Baxter – Earl Babbie 2004: The Basic of Communication Research. Wadsworth/
Thomson Learning, Belmont

J. I. Klein – C. Rice 2012: US Education Reform and National Security. Council on Foreign
Relations. Independent. Task Force Report No. 63. USA

Nárai Márta 2010: Legyünk partnerek?! A települési önkormányzatok és a nonprofit/civil
szervezetek viszonya. In Kákai László szerk.: 20 évesek az önkormányzatok.
Születésnap, vagy halotti tor? Pécs, 595-608

K. Schwab 2012: The Global Competitiveness Report. 2012–2013. World Economic Forum.
Genf